

TUSHUNCHALAR

7. Bu standartda foydalanilgan atamalar:

Ilmiy-tekshirish ishlari — yangi ilmiy yoki texnik bilimlar va g'oyalarni olish maqsadida o'tkaziladigan yangi va rejali izlanishlar.

Tajriba-konstruktorlik ishlari — yangi yoki jiddiy tarzda yaxshilangan materiallar, mexanizmlar, mahsulotlar, texnologiyalar, tizimlar yoki xizmatlarni rejalashtirish yoxud loyihalashtirish uchun, ularni tijorat maqsadlarida ishlab chiqarishdan yoki foydalanishdan oldin, ilmiy-tekshirish ishlari natijalarini yoki boshqa bilimlarni qo'llash.

8. Ilmiy-tekshirish faoliyatiga quyidagilar kiradi:

8.1. Yangi bilimlar olishga qaratilgan faoliyat;

8.2. Ilmiy-tekshirishlar natijalarini yoki boshqa bilimlarni qo'llanish yo'llarini izlash;

8.3. Muqobil texnologiyalar yoki mahsulotlarni izlash;

8.4. Yangi yoki ancha yaxshilangan mahsulot yoki muqobil texnologiyani ishlab chiqish;

8.5. Va boshqalar.

9. Tajriba-konstruktorlik faoliyatiga quyidagilar kiradi:

9.1. Muqobil texnologiyalar yoki mahsulotlarni baholash;

9.2. Tajriba namunalari va modellarini loyihalashtirish, ularni yasash va sinab ko'rish;

9.3. Yangi texnologiyalarni qo'llanib, asboblarni, qisqich moslamalarni, quyilma qoliqlar va matrisalarni ishlab chiqish;

9.4. Miqyoslari bo'yicha tijorat ishlab chiqarishi maqsadlarga mo'ljallanmagan eksperimental qurilmalarni loyihalashtirish, yasash va sinab ko'rish;

9.5. Va boshqalar.

10. Ilmiy-tekshirish va tajriba-konstruktorlik faoliyati bilan chambarchas bog'liq bo'lgan, lekin ular qatoriga qo'shilmaydigan faoliyat turlari:

10.1. Ishlab chiqarishning dastlabki bosqichida muhandislik jihatidan madad berish;

10.2. Ishlab chiqarish jarayonida sifatni nazorat qilish, jumladan mahsulotni har kuni sinab ko'rish;

10.3. Ishlab chiqarish jarayonida vujudga keladigan nosozliklarni bartaraf etish;

10.4. Mavjud mahsulotni yangilashga, kengaytirishga yoki boshqa yo'l bilan sifatini yaxshilashga qaratilgan kundalik sa'y-harakatlar;

10.5. Va boshqalar.